

اثبات

مشروعیت رحم جایگزین

فقہ و حقوق اسلامی

تألیف: سید محمد ہاشمی

با مقدمہ :

حضرت آیت اللہ محمد علی امینیان رحمۃ اللہ علیہ

سرشناسه	: هاشمی، سید محمد : ۱۳۵۹
عنوان و نام بدید آور	: اثبات مشروعیت رحم جایگزین در فقه و حقوق اسلامی /
مشخصات نشر	: سید محمد هاشمی
مشخصات ظاهری	: رشت : ارنواز، ۱۳۹۲
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۵۱۲۱-۷۹-۷
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: مادر جانشین (فقه) --وضع حقوقی و قوانین --ایران
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ م/۱۶۵۲/۶/۱۹۸/۶ BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۳۷۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۱۲۴۰۴۷

انتشارات ارنواز

عنوان کتاب: اثبات مشروعیت رحم جایگزین در فقه و حقوق اسلامی

مؤلف: سید محمد هاشمی

صفحه اول و طرح جلد: رسول پورمحمودی

ناشر: انتشارات ارنواز

نوبت چاپ: ۱ - ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۷۰۰۰ تومن

چاپ و صحافی: راستین

رشت - بلوار لاکان - روبروی شرکت گاز - انتشارات ارنواز

تلفکس: ۴۲۴۱۸۷۲ - ۰۱۳۱

E-mail: Arnavazpub_1383@yahoo.com

فهرست مطالب

۱۳ مقدمه
۱۵ فصل اول - پیشینه تحقیق
۱۷ فصل دوم - تاریخچه تلقیح مصنوعی
۲۰ معنای لغوی و اصطلاحی تلقیح مصنوعی
۲۰ چگونگی قرارک نطفه
۲۱ روش های کمک تولید مثل ART
۲۲ روش های پیشرفته در روش های ناباروری
۲۴ اندیشه حقوقدانان و تلقیح مصنوعی
۲۹ تلقیح مصنوعی و مقایسه آن با زنا
۳۳ فصل سوم - جایگزینی رحمی
۳۳ نظر اجمالی بر تاریخچه‌ی جایگزینی رحمی
۳۴ تعریف رحم جایگزین
۳۴ ترمنولوژی (اصطلاح شناسی)
۳۵ گونه‌های مختلف ارتباط ژنتیکی مادر جانشین با جنین
۳۶ ضرورت استفاده از جایگزینی رحمی
۳۷ شرایط و خصوصیات قرارداد رحم جایگزین
۳۷ بند اول: شرایط طرفین قرارداد
۳۸ خصوصیات زوجین نابارور
۳۸ اشخاص ثالث در قرارداد
۳۹ (۱) پزشک متخصص ناباروری
۳۹ (۲) شوهر زن جایگزین

- ۴۰ (۳) بیمارستان محل تولد فرزند
- ۴۰ بند دوم: خصوصیات قرارداد مادر جایگزین به لحاظ آثار
- ۴۳ فصل چهارم - بررسی حقوقی مشکلات جایگزینی رحمی
- ۴۳ بررسی بانوی صاحب رحم
- ۴۴ مشاغل جایگزینی رحمی
- ۴۷ رد استفاده از رحم جایگزین
- ۴۹ هزینه‌ها در رحم جایگزین
- ۴۹ انتخاب داوطلبان برای اختیار گذاشتن رحم جایگزین
- ۵۱ فصل پنجم - مباحث حقوقی رحم جایگزین
- ۵۱ مشروعیت رحم اجاره‌ای
- ۵۲ جانشینی کامل
- ۵۲ جانشینی جزئی
- ۵۲ تحقیق اصل اولی در مقام
- ۵۳ ادله اصالة الاحتیاط در باب نکاح
- ۵۴ بررسی روایت جهت کاربرد اصالة الاحتیاط
- ۵۶ بررسی آیات
- ۵۶ بررسی آیه اول: ﴿قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ﴾
- ۶۰ بررسی آیه دوم: ﴿وَالَّذِينَ هُمْ لِأَرْوَاحِهِمْ حَافِظُونَ﴾
- ۶۳ بررسی آیه سوم: ﴿حُرْمَتُ عَلَیْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ﴾
- ۶۴ بررسی آیه چهارم: ﴿أَنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ﴾
- ۶۵ نتیجه کلی از بررسی آیات
- ۶۶ بررسی روایات

۷۳	نتایج کلی از آیات و روایات در خصوص مشروعیت رحم اجاره ای.....
۷۹	استفتاء از مقام معظم رهبری.....
۸۰	استفتاء از آیت الله موسوی اردبیلی.....
۸۱	استفتاء از آیت الله سید محمد سعید حکیم.....
۸۲	استفتاء از آیت الله سید ابوالقاسم کوکی.....
۸۳	استفتاء از آیت الله ناصر مکارم شیرازی.....
۸۴	استفتاء از آیت الله محمد باقر لنگرانی.....
۸۵	استفتاء از آیت الله شیخ محمد باقر بربری.....
۸۶	استفتاء از آیت الله صادق روحانی.....
۸۷	استفتاء از آیت الله سید علی سیستانی.....
۸۸	استفتاء از آیت الله سید محمد شاهرودی.....
۸۹	استفتاء از آیت الله سید محمد علی علوی گرگانی.....
۹۰	استفتاء از آیت الله سید محمد مفتی الشیعه.....
۹۱	استفتاء از آیت الله شیخ لطف الله صافی گلپایگانی.....
۹۲	استفتاء از آیت الله میرزا بداله دوزدوزانی.....
۹۳	استفتاء از آیت الله شیخ محمد تقی بهجت.....
۹۴	استفتاء از آیت الله حسین نوری همدانی.....
۹۶	فصل ششم - قرابت ناشی از رحم جایگزین.....
۱۰۲	جواز یا حرمت انتقال جنین به رحم زن بیگانه.....
۱۰۴	نظر آیت الله بجنوردی در خصوص رحم اجاره ای.....
۱۰۷	فصل هفتم - بررسی احکام وضعی استفاده از رحم جایگزین.....
۱۱۱	استفتاء از مراجع.....

۱۱۱ نظر آیت الله مکارم شیرازی
۱۱۲ نظر آیت الله موسوی اردبیلی
۱۱۳ نظر آیت الله محمد مومن
۱۱۴ آثار غیرمالی مربوط به کودک ناشی از رحم اجاره‌ای در فقه امامیه
۱۱۵ تعریف نطفه
۱۱۵ امکان سبب در حالت رحم جایگزین
۱۲۴ بررسی حرمت نطفه در احکام وضعی
۱۳۲ آثار مالی ناشی از رحم جایگزین در فقه امامیه
۱۳۵ شرایط رضاع
۱۳۷ نفقه کودک متولد از رحم اجاره‌ای
۱۴۱ فصل هشتم - دسته بندی فتاوی امامیه در قبال جایگزین یا حرمت
۱۴۵ فصل نهم - نتیجه گیری
۱۵۰ فهرست منابع فارسی
۱۵۲ فهرست منابع عربی

مقدمه

سیاس خداوند، پروردگار جهانیان را که انسان را از نطفه‌ای آمیخته بیافرید و درود و صلوات بر پیامبر خاتم صلوات الله علیه و خاندان پاک او که فرمود: « نکاح سنت من است، هر که از این سنت روی برتابد از من نیست.»

یکی از پدیده‌های نوین پزشکی، رحم جایگزین است که منظور از آن مداخله شخص ثالث (غیر همسر) در تولید مثل مصنوعی است که به آن رحم اجاره ای یا رحم جایگزین گفته می شود، به این معنا که زوجه بی دلیلی پزشکی و یا ... نمی تواند فرزندش را در رحم خود نگه دارد لذا شخص ثالثی که بدون پرونده فرزند در رحم خود را دارد با قبول اسپرم و تخمک یا جنین از زوجین (پدر و مادر بی بی) برای ایشان پرورش می دهد و پس از به دنیا آمدن کودک، آن را به والدین خود می سپارد که این روش علمی مثبت برای حل مشکل زوجهای نابارور است .

از آنجا که مشروعیت رحم جایگزین در حقیقت کتونی ما، انطباق آن با مقررات و الزامات فقهی و مذهبی است و عدم مشروعیت آن، مغایرت با احکام و روایات و مسلمات مذهبی است؛ بر آن شدیم جهت بررسی فقهی این موضوع، با دیدی اصولی و با استناد به روایات و فتاوی متفاوت در این موضوع را با دقت بررسی تا مشروعیت آن را بررسی نماییم.

باید گفت ، رحم جایگزین در میان فقها موافقان و مخالفان دارد که با توجه به فتوای امام خمینی ره در تحریر الوسیله « اگر ثابت شود که نطفه زوجین در رحم پیدایش طفل بوده، پس ظاهر این است که به هر دو ملحق شود خواه به رحم زن دیگری انتقال یا به رحم مصنوعی» انتقال جنین از رحمی به رحم دیگر یا به رحم مصنوعی بلامانع است و در مجامع علمی و انجمن جواز تلقیح و اجاره رحم جایگزین را طبق نظر ایشان نتیجه گرفت ؛ البته شاید جواز مطلق آن را در اشکال کرد اما جواز مشروط را با وصول شرایط لازم می توان به عنوان راه حلی برای این مسأله پیشنهاد داد . امید است خوانندگان ژرف اندیش چنانچه ابراداتی به نظر گرامیشان رسید با تذکر لغزشهای احتمالی نگارنده را رهین منت خویش گردانند تا در چاپ های بعدی به رفع آن اقدام گردد .

ایمیل مؤلف: Mh.ketab92@yahoo.com

سید محمد هاشمی

۱۳۹۲/۱/۱۰